

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

1.2.2023

Yksikkö: **142021**

Hoito- ja tutkimusohje

Julkinen

Otsikko: **Varotoimet infektiosairauksissa**

Laatija(t): Ilmoniemi Suvi, Vepsäläinen Heidi
Vastuuhlö: Vänttinen Markku
Hyväksyjä: Hämäläinen Sari
Kuvaus: Tavanomaiset, kosketus-, pisaravarotoimet ja ilmaeristys
infektiosairauksissa sairaala-hoidossa

Linkit ohjeisiin	Tavanomaiset varotoimet Kosketusvarotoimet Pisaravarotoimet Ilmavarotoimet
INFEKTIO / SAIRAUS	VAROTOIMET JA NIIDEN KESTO
Absessi (runsaasti erittävä)	Kosketusvarotoimet, kunnes runsas erityys loppuu
Aivokalvontulehdus (meningiitti) tai Sepsis <ul style="list-style-type: none"> - meningokokki, todettu tai epäily - Haemophilus influenzae tyyppi b, todettu tai epäily	Pisara- ja kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan antibiootihoidon alusta Pisara- ja kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan antibiootihoidon alusta

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

- muu taudinaiheuttaja (bakteeri, virus, sieni tai aseptinen meningiitti)	Tavanomaiset varotoimet
A-streptokokki	<p>Runsaasti erittävä iho- ja pehmytkudosinfektio hoidetaan kosketusvarotoimin 24 tuntia tehokkaan mikrobilääkehoidon alusta. Palovamma-, synnytys- ja vastasyntyneiden osastolla kosketusvarotoimia jatketaan, kunnes bakteeri ei kasva enää viljelyssä</p> <p>Tehohoitoa vaativa nekrotisoiva faskiitti hoidetaan kosketus- ja pisaravarotoimin</p> <p>Alle 10v lapsen pneumonia, nielutulehdus ja tulirosko hoidetaan kosketus- ja pisaravarotoimin 24 tuntia tehokkaan mikrobilääkehoidon alusta</p> <p>Toimenpideohje A-ryhmän beetahemolyyttisen streptokokin aiheuttamien infektioiden ja epidemioiden ehkäisemiseksi</p>
Vakava adenovirusinfektio	Pisara- ja kosketusvarotoimet koko sairaalassa olon ajan.
Candida auris	Kosketusvarotoimet sairaalassaoloajan
Clostridium difficile n aiheuttama ripuli	<p>Kosketusvarotoimet oireiden keston ajan ja 2 vrk oireiden loppumisesta</p> <p>1hh huone ja oma wc</p> <p>Ei kontrollinäytteitä</p>

Versio: 7
 Päivämäärä: 28.6.2024
 Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

Enterovirusinfektio	Kosketusvarotoimet lapsilla ja synnytyavuodeosastolla oireiden keston ajan Tavanomaiset varotoimet aikuisilla oireiden keston ajan.
Epiglottiitti (kurkunkannen tulehdus), aiheuttaja Haemophilus influenzae	Pisara- ja kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan antibiootihoidon alusta
Haavainfektio (runsaasti erittävä)	Kosketusvarotoimet, kunnes runsas erityys loppuu A-streptokokin aiheuttama, tehohoitoa vaativa nekrotisoiva faskiitti hoidetaan kosketus- ja pisaravarotoimin.
Hepatiitit <ul style="list-style-type: none"> • A-hepatiitti • E-hepatiitti • B- ja C-hepatiitit 	Kosketusvarotoimet: vaippaikäiset ja <3-vuotiaat sairaalassaoloajan; 3-14-vuotiaat 2 viikkoa oireiden alusta; aikuiset yksi viikko oireiden alusta Kosketusvarotoimet hoitajakson ajan. Voi olla vaarallinen raskaana oleville Tavanomaiset varotoimet
Herpes simplex <ul style="list-style-type: none"> - iho/huuli/genitaalierpes - vaikea primaari tai yleistynyt - vastasyntyneen infektio 	Tavanomaiset varotoimet, suositellaan iho / huuliherpesrakkulan peittämistä. Työntekijän huuliherpes suositellaan peitettäväksi potilastyössä. Kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat rupeutuneet Kosketusvarotoimet oireiden keston ajan

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

– enkefaliitti	Tavanomaiset varotoimet
Hinkuyskä (<i>pertussis</i>)	Pisara- ja kosketusvarotoimet 5 päivää tehokkaan antibiootin alusta
Influenssa	Pisara- ja kosketusvarotoimet vähintään 5 vrk:n ajan oireiden loputtua (immunosuppressiopotilas koko sairaalahoidon ajan). Aerosolia tuottavissa toimenpiteissä ilmavarotoimet Influenssan hoito
Koronavirus COVID-19	Pisara- ja kosketusvarotoimet. Kun tehdään korkean riskin toimenpiteitä (aiempi termi: aerosoleja tuottavat toimenpiteet) henkilökunta käyttää FFP2- tai FFP3-hengityksensuojainta.
Kurkkumätä (<i>difteria</i>), nielu- ja ihomuoto	Pisara- ja kosketusvarotoimet, kunnes kaksi vähintään 24h välein otettua viljelyä ovat negatiivisia

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

MERS- ja SARS koronavirusinfektio	Ilma-, pisara- ja kosketusvarotoimet sairaalassaoloajan MERS-koronavirusinfektio
MDR (moniresistentit bakteerit) <ul style="list-style-type: none"> - MRSA - ESBL-<i>K.pneumoniae</i> - VRE - CPE - MDR-Pseudomonas - MDR-Acinetobacter - ampC - ESBL-<i>E. Coli, Proteus, Citrobacter</i>	Kosketusvarotoimet Tavanomaiset varotoimet. Hyvä käsi- ja WC-hygienia Moniresistentit mikrobit terveyden- ja sosiaalihuollon laitoksissa
Märkärupi (<i>impetigo</i>)	Kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan antibiootin alusta
Norovirus	Kosketusvarotoimet 2 vrk oireiden loppumisesta. Norovirus - lyhyt toimintaohje
Parvorokko (parvovirus B 19 infektio, erythema infectiosum)	Pisara- ja kosketusvarotoimet
Poliomyeliitti tai epäily	Kosketusvarotoimet
Prionitauti tai tautiepäily	Prionitaudit -toimintaohje
RSV-infektio	Pisara- ja kosketusvarotoimet oireiden keston ajan

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

Ripulitauti tai epäily tarttuvasta oksennus- tai ripulitaudista riippumatta taudinaiheuttajasta	Kosketusvarotoimet oireiden keston ajan ja 2 vrk oireiden loppumisesta
Rotavirusinfektio	Kosketusvarotoimet oireiden keston ajan ja 2 vrk oireiden loppumisesta
Sikotauti (<i>parotiitti</i>)	Pisara- ja kosketusvarotoimet 9 vrk rauhasturvotuksen alusta
Syyhy (<i>scabies</i>)	Kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan antibioottihoidon alusta Syyhyn hoito-ohje
Tuberkuloosi <ul style="list-style-type: none"> - keuhkotuberkuloosiepäily - keuhko- tai kurkunpääntuberkuloosi, yskösvärjäys positiivinen tai laajat onteloiset keuhkokuvamuutokset, vaikka yskösvärjäykset negatiiviset - ekstrapulmonaalinen, erittävä, aerosolia tuottava - ekstrapulmonaalinen, ei aerosolia tuottava - meningiitti	<p>Ilma-, pisara- ja kosketusvarotoimet, kunnes 3 negatiivista yskösvärjäystä, jos ei onteloita tai onteloisia keuhkokuvamuutoksia.</p> <p>Ilma-, pisara- ja kosketusvarotoimet 2 viikkoa tehokkaan antibioottihoidon alusta, jos hoitovaste tavanomainen. Arvioitava erikseen, jos hoitovaste huono. Jos epäillään lääkeresistenttiä tuberkuloosia, eristys jatkuu, kunnes herkkyysmääritys saatu</p> <p>Ilma-, pisara- ja kosketusvarotoimet, kunnes erityis lakannut tai 3 negatiivista viljelyä.</p> <p>Tavanomaiset varotoimet</p>

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

	Tavanomaiset varotoimet.
Tuhkarokko (<i>morbilli</i>)	Ilma- ja kosketusvarotoimet oireiden keston ajan
Täit, satiaiset	Kosketusvarotoimet 24 h tehokkaan hoidon alusta
Vesirokko (<i>varicella</i>)	Ilma- ja kosketusvarotoimet kunnes rakkulat ovat rupeutuneet. Raskaana olevien, ei-immuunien naisten ei tulisi osallistua vesirokkopotilaiden hoitoon. Toimenpideohje torjuntatoimista vesirokkotapauksen yhteydessä
Vihurirokko (<i>rubella</i>)	Pisara- ja kosketusvarotoimet 7 vrk ihottuman alusta Raskaana olevien, ei-immuunien naisten ei tulisi osallistua vesirokkopotilaiden hoitoon.
Vyöruusu (<i>Herpes zoster</i>) <ul style="list-style-type: none"> - paikallinen - paikallinen immunopuutteisilla - yleistynyt	Tavanomaiset varotoimet, jos vyöruusualue peitettynä. Ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat rupeutuneet. Ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat rupeutuneet.

Versio: 7
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 20.6.2024 13:46

Ylähengitystieinfektio ja pneumonia	Pisara- ja kosketusvarotoimet Suositellaan, että oireinen potilas pysyy huoneessaan ja tutkimuksiin kuljetettaessa käyttää kirurgista suunänsuojusta.
--	---